

مربخی‌های عرصه دانش

سرشناسه	هارگیتای، ایشنوان، ۱۹۴۱ م. Hargittai, Istvan
عنوان و نام پدیدآور	مریخی‌های عرصه دانش (برای شما خلاصه کرده‌ایم) / [تالیف ایشنوان هارگیتای] مترجم هادی مازوجی.
مشخصات نشر	تهران: سروی دانش، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ص: مصور. ۱۷×۱۱ س. م.
شابک	۲۸۰۰۰ ریال: 978-600-137-026-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	این کتاب برگزیده کتاب "مریخی‌های عرصه دانش" ترجمه "The Martians of" century Science : five physicists who changed the twentieth همین ناشر در همین سال منتشر شده است.
موضوع	فیزیکدانان — ایالات متحده — سرگذشته
علم	علوم — ایالات متحده — تاریخ — قرن ۲۰ م.
شماره افزوده	مازوجی، هادی، ۱۳۵۴-، مترجم
رده بندی دکر	QC۱۵/۵۲۴۰۱۷۰۳۸
رده بندی دیسی	۵۳۰/
شماره کتابشناسی ملی	۱۹۵۵۴۱۵

موسسه فرهنگی آموزشی نورمبین

انتشارات سروی دانش

تلفن: ۸۸۹۹۵۱۰۱-۳

نام کتاب: مریخی‌های عرصه دانش (برای شما خلاصه کرده‌ایم)

مترجم: هادی مازوجی

تیراژ: ۳۰۰ جلد

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۳۷-۰۲۶-۷

چاپ اول: ۱۳۹۵

این کتاب با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است.

به نام خدا

ای دل به کوی عشق گذاری نمی کنی
اسباب جمع داری و کاری نمی کنی
چو گان حکم در کف و گویی نمی زنی
باز ظفر به دست و شکاری نمی کنی

عجب بیایی است. سال های سال نیوتن حکم فرمایی کرد؛ از شانس بدش
ایشیر آمد کاسه کرزه اش را بر هم زد. البته این رسم علم است. مگر
همین چند سال قمارش نبود که کپلر منجم، کاسه و کوزه نظام بطلمیوس را
بر هم زد. یا داستان هندسه اقلیدسی و ...؛ نمی دانم خیلی های دیگه. خلاصه
تفکر در این موارد آگاهی به این نتیجه منجر می شود که فکر را باید آزاد
گذاشت. بگذار تخیل بتازد تا دست بردن عجیب و شگفت انگیز داشته
باشد. خب، مدتی هم این طور زندگی کردم؛ فقط فکر و خیال و چه
خیالات عجیب و غریبی. پس از مدتی گفتم، این همه تلاش فکری،
کدامش به درد زندگی در این دنیا می خور؟ خب، باید کمی علوم روز را
خواند تا فهمید چه خبر است. می ترسیدم آلوده شدن به علوم روز جلو فکر
آزاد را بگیرد و ...

خلاصه، داستان این است که افرادی مثل کپلر و اینشتین سنت های غلط و
جمود فکری را کنار زدند؛ به خود و سایرین گفتند، علم همان این نیست
و خیال نکنیم که کار دانش و دانشمند تمام شده است. نگاه کنید دانش را

می‌توان جور دیگر دید و این دید جدید شاید درست‌تر باشد. وقتی دانش‌آموز بودیم، تصور می‌کردیم با این فرمول‌هایی که حفظ می‌کنیم و نمره بیست می‌گیریم، یا تست می‌زنیم، می‌توانیم دنیا را متحول کنیم. و تمام قوانین عالم در دستمان است و

داستان بینش علمی را از ابعاد مختلف می‌توان تصویر کرد. شاید توجه به این که بیش از آخر الزمان بیش از چند حرف از علم را نمی‌آموزد (به زبان خود من چند درصد فقط)، توجه به روش و منش افراد موفق در این عرصه و شاید توجه به راه‌های تربیتی نظام‌های موفق، خود محرکی باشد تا به وضعیت خود توجه بیشتری بکنیم و راه درستی ترسیم نماییم. بی‌شک استفاده از نتایج علوم طبیعی و فناوری، بدون اطلاع از روش و منش دانشمندان این حوزه و روان علم تجربی، بهینه نیست؛ و بدون اطلاع از آن نمی‌توان از پس معضلات و مشکلات موجود برآمد.

و چنین شد که طرح «اعمال علمی و فنی» را تدوین نمودیم. تصمیم گرفتیم در بخش اول کار، ماحصل تلاش‌های دیگران را بررسی نماییم. نقاط قوت و ضعف هر یک را بشناسیم و برای خود طرحی تدوین نماییم. در قسمت اول کار کتب مناسب در این زمینه را ترجمه و ویرایش و تا حد ممکن بومی کردیم. بدیهی است این فقط بخشی از رویکرد است برای تماشای ماحصل باید صبر کرد؛ قطعات باید یکی یکی کنار هم قرار گیرند و صحنه ساخته شود.

در این مرحله وزنه مخاطب را جوانان و افرادی قرار دادیم که با آشنایی علوم روز حداقل آشنایی مختصری دارند. هر کتاب به همراه خود یک نسخه کتابی دارد؛ اسم آن را گذاشته‌ایم: «برای شما خلاصه کرده‌ایم»؛ همراه دیگر آن لوح فشرده‌ای است (به زبان ساده‌تر CD یا DVD) حاوی نرم

افزار چند رسانه‌ای مکتوب تولید شده بر اساس اصل کتاب. در آن علاوه بر متن کتاب، کتاب شنیداری (یعنی کتاب را خوانده‌ایم، شاید بشود گفت تدریس کتاب)، موارد متعدد لازم دیگر چون فرهنگ لغات، دانشنامه، تصاویر و فیلم‌های مربوط مشاهده می‌شود؛ صوت و تصویر در کنار هم.

کتاب‌ها در چند دسته تقسیم شده‌اند؛ سرگذشت دانشمندان، تاریخ علم، علم به زبان ساده، داستان‌های علمی تخیلی و ... باشد تا با تکمیل طرح و نیز تدوین دانشنامه‌ای علمی برای سطوح مختلف مخاطب (کودکان، نوجوانان، جوانان، بزرگسالان) از یک طرف، و شناساندن سرمایه‌های ملی و نام‌آوران علمی و فرهنگی به ویژه در این عرصه و به روش درست، علاوه بر تاریخ پویای علم، آموزش پویای علم را نیز بنا نهیم؛ و بیش‌تر به خود افتخار کنیم. بدین املایم خواهیم که اگر حداقل از لطف بسیاری از یاران و صاحبان اندیشه یادی نکنیم، در حقیقت علمی گرفته تا اجرایی و به ویژه در نقش برادری بزرگ‌تر، استاید چون برادران محترم جناب آقایان دکتر منصور کشاورز، دکتر شهریار ضراب زاده، دکتر حسن پرویز.

آمده‌ایم تا نقد شویم، غرور نکنیم و پخته‌تر شویم تا بتوانیم بخشی از اهداف خود را به درستی اجرایی نماییم.

هادی مازوچی

۱۱	فصل اول: ورود و خروج
۴۳	فصل دوم: نقاط عطف در آلمان
۷۹	فصل سوم: دومین مهاجرت: ایالات متحده
۱۰۷	فصل چهارم: «حفظ و حمایت»: جنگ جهانی دوم
۱۵۵	فصل پنجم: «ریه و نایام»: جنگ سرد
۲۱۳	فصل ششم: مریخی بودن